

Sprinkel-bekymring

BEKYMRING. Det uttrykkes bekymring for så vel vannskader som feil og mangler knyttet til sprinkleranlegg.

Illustrasjon: Fotolia

Det er sendt to «bekymringsmeldinger» til Direktoratet for byggkvalitet (DiBK) om sprinkleranlegg. Den ene går på frykt for mer vannskader på grunn av påstått uoverensstemmelse mellom forskrift og veiledning. I den andre hevdes det å være urovekkende mange feil og mangler.

Jan Gunnar Fjeldstad
jgf@bygg.no

Norske Rørleggerbedrifters Landsforening – VVS (NRL) og Gjensidige Forsikring frykter for mer vannskader etter at veiledningen til TEK 10 er endret slik at det nå er tillatt å støpe inn sprinklerrør.

Manglende samsvar

De to aktørene mener at det ikke er samsvar mellom endringen i veiledningen og forskriftsteksten hvor det står at det skal legges til rette for enkelt vedlikehold av vanninstallasjoner, og at vanninstallasjoner skal være lett utskiftbare. Videre skal lekkasjer kunne oppdages enkelt slik at de ikke fører til skade på installasjon og bygningssdel.

Det påvises også dårlig samsvar mellom den nye veiledningsteksten og veiledningen til §15.5 som definerer vanninstallasjoner. Her står det at sprinkleranlegg og andre slokkeinstallasjoner som er en forlengelse av de ordinære vanninstallasjonene og utført med tilsvarende produkter som disse, omfattes av dette kapitlet i den grad det er relevant.

NRL og Gjensidige mener videre at det bidrar til ytterligere forvirring om regelverket når gjeldende standarder, NS-EN 12845 og NS-INSTA 900-1, er tydelige på at sprinklerrør ikke skal innstøpes.

Vanskelig å forstå

Når boligsprinkleranlegg defineres som en vanninstallasjon på lik linje med vannledninger for sanitæranlegg, påpeker gruppen at det er van-

skelig å forstå hvordan forskriftens krav til vedlikehold, oppdagelse av vannlekkasjer, utskiftbarhet og forhindring av skader på bygg skal ivaretas når sprinklerrør med tilhørende skjøter støpes inn i dekket. Her henvises det til at tekniske installasjoner har kortere levetid enn bygget, og at spesielt skjøtene er svake punkter slik at skjøter på skjulte rørføringer skal unngås.

NRL og Gjensidige er bekymret for skader som kan oppstå på tusenvis av skjøter som nå tillates innstøpt. Det uttrykkes også bekymring for kostnader forbundet med reparasjoner og utskifting av innstøpte rørinntallasjoner. Dessuten uttrykkes det frykt for en flom av saker i rettsvesenet knyttet til garantier, erstatningskrav og regresser etter vannskader.

Forslag til løsning

På grunn av fortolkningsproblemene ber de to aktørene om at Kommunal- og moderniseringsdepartementet endrer forskriften dersom DiBK mener at sprinklerrør under trykk skal kunne støpes inn. Selv anbefaler de at den nye veiledningsteksten trekkes tilbake og rett og slett erstattes med deler av forskriftsteksten dersom DiBK fortsatt finner det nødvendig å spesifisere at sprinklerrør kan støpes inn samtidig som forskriftens krav følges.

Vært etterspurt

– Endringen i veiledningen på dette punkt er en klargjøring som har vært etterspurt. Vi konstaterer at det er ulike oppfatninger her som ikke er forenlige, sier avdelingsdirektør

Ketil Krogstad i DiBK i en kommentar. Han lover NRL og Gjensidige et snarlig svar.

Krogstad er imidlertid uenig i at ikke DiBK kan gjøre denne fortolkningen.

– Direktoratet har ansvaret for byggeteknisk forskrift (TEK 10) og veiledningen til denne. En av våre primæroppgaver er nettopp å gjøre slike fortolkninger også når det er stor usikkerhet og uenighet mellom bransjeaktørene, sier han.

– Feil og mangler florerer

Anders Sandmæl som er tilknyttet det private kontrollskapet Dokumentert AS, har sendt DiBK det han selv kaller «bekymringsmelding sprinkleranlegg». Denne er sendt fordi han mener dagens ordning med byggesak og sentral godkjenning ikke resulterer i forskriftsmessige sprinkleranlegg med den nødvendige dokumentasjon. Han går sterkt ut og hevder at sprinkleranlegg i nye bygg nesten uten unntak fremstår med feil og mangler.

Sandmæl beskriver en situasjon ute i markedet hvor ansvarlig søker ikke har noe ansvar for at det som står i innsendt samsvarserklæringen er korrekt, og vedkommende har heller ikke kompetanse for å vurdere om sprinklerdokumentasjonen er som forutsatt. Videre påpeker han at det føres ingen kontroll fra myndighetens side om det som prosjekteres og monteres samt om samsvarserklæringen er korrekt. Dessuten mener han at om kommunene fører tilsyn, har de ikke kompetanse til å kontrollere sprinkleranlegg. Resul-

tatet mener han er at byggherrer som overtar ferdige bygg, selv må starte den tidkrevende jobben med å kontrollere eget anlegg og rette opp feil og mangler som egentlig skulle være unødvendig.

Obligatorisk slutterklæring

Han mener situasjonen kunne bedres hvis det ble et obligatorisk krav at prosjekterende måtte levere en slutterklæring i henhold til punkt 19.2 i NS-EN 12845. Denne beskriver en sluttattest der det fremgår om systemet oppfyller alle relevante krav i standarden kombinert med et fullstendig sett med driftsinstruksjoner.

Skape etterspørsel

– Vi er kjent med at det i en del tilfeller ikke foreligger dokumentasjon for prosjektering og utførelse av sprinkleranlegg slik som byggereglene krever. Men vi har i dag ikke grunnlag for å bekrefte Sandmæls uttalelser om at sprinkleranlegg i nye bygg nesten uten unntak har feil og mangler, uttaler Ketil Krogstad i DiBK.

– Overlevering av grunnlag for FDV-dokumentasjon til bygningseier burde være en selvfølge. Vi har valgt å regulere dette for å bidra til å skape etterspørsel. Kravet er relativt nytt, og det tar kanskje noe tid før det synker inn. Det er i hovedsak en bransjeutfordring hvis dette kravet ikke oppfylles. Byggeierne må bli flinkere til å etterspørre slik dokumentasjon, avslutter Krogstad.